

DPS

DEMOKRATSKA PARTIJA
SOCIJALISTA CRNE GORE

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

Ranku Krivokapiću

POSLANIČKI KLUB

81000 Podgorica
Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10

CRNA GORA tel: 020/ 242 161

SKUPŠTINA CRNE GORE fax: 020/ 247 572

PRIMLJENO: 22-X

e-mail: klub.dps@skupstina.me

KLASIFIKACIONI

00-39/13-3

BR.:

VEZA:

Broj:

EPA:

303 XX Datum,

SKRAĆENICA:

PRILOG:

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore, podnosimo Predlog zakona o Prijestonici, radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Takođe, predlažemo da se na narednoj sjednici drugog redovnog zasijedanja (jesenjeg) u 2013. godini, Predlog zakona o Prijestonici uvrsti u dnevni red.

POSLANICI

Jovan Martinović

Milutin Simović

Miodrag Vuković

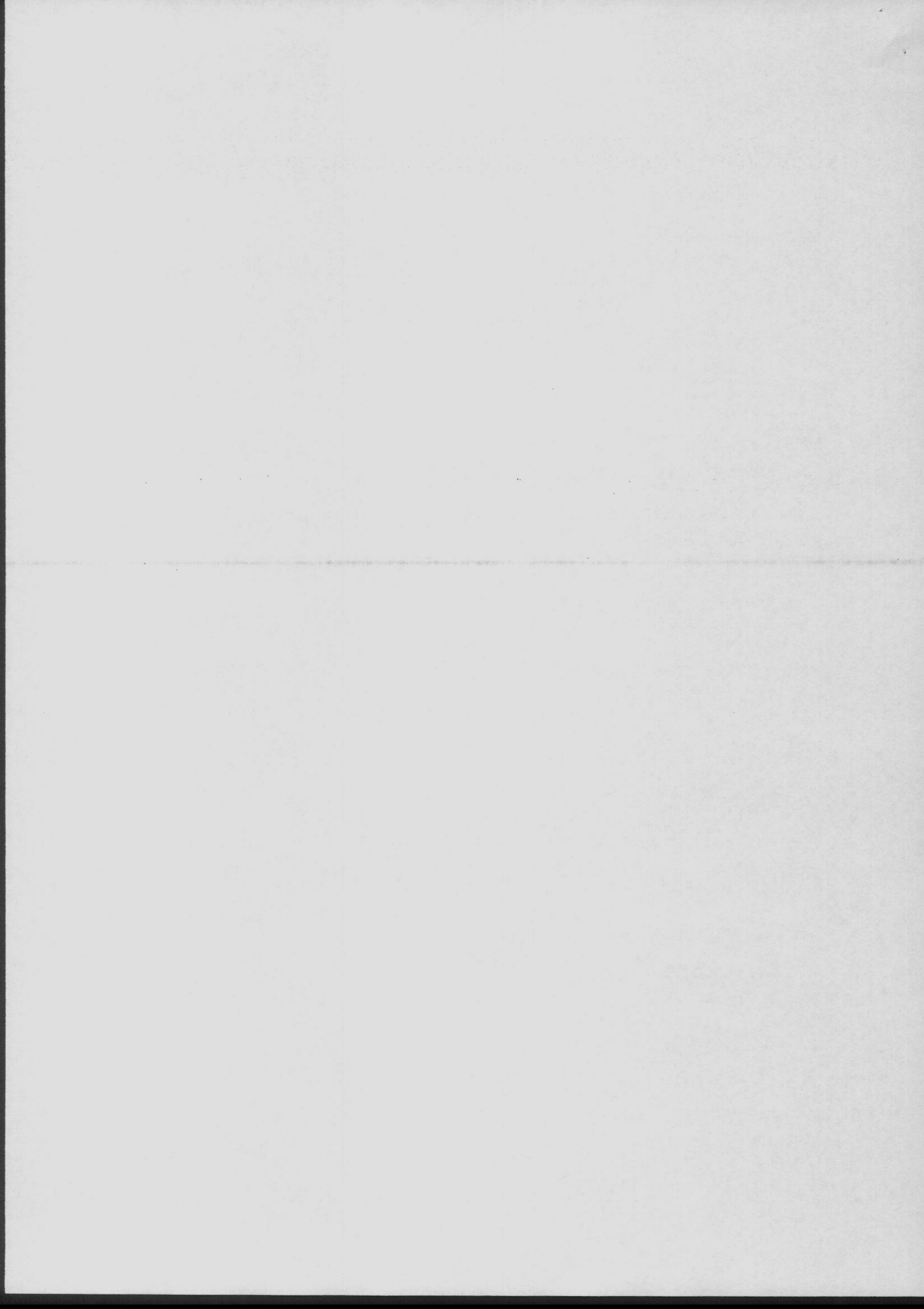
Srđa Popović

Branka Tanasijević

Predrag Sekulić

Zorica Kovačević

Milorad Vuletić

ZAKON O PRIJESTONICI

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Prijestonica je grad svih građana Crne Gore.

Prijestonica Crne Gore je Cetinje.

Cetinje je kulturni, istorijski, naučni i duhovni centar Crne Gore i jedinica lokalne samouprave sa posebnim statusom.

Član 2

Pojedine državne funkcije vrše se u Prijestonici.

Član 3

Prijestonica obuhvata teritoriju Cetinja utvrđenu zakonom.

Član 4

Zbog posebnog značaja koji Prijestonica ima za Crnu Goru, obezbjeđuje se usklađenost vršenja poslova iz nadležnosti državnih organa i organa Prijestonice i to posebno u odnosu na:

- stvaranje uslova za razvoj Prijestonice
- predstavljanje i promovisanje Prijestonice
- predstavljanje Prijestonice u poslovima međudržavne i međunarodne saradnje
- organizovanje proslava državnog karaktera.

Član 5

Kao jedinica lokalne samouprave sa posebnim statusom obezbjeđuje se decentralizacija poslova koji su od neposrednog interesa za građane Cetinja kroz proširivanje samoupravnih poslova Prijestonice, kao i povjeravanje, odnosno prenošenje pojedinih poslova države Prijestonici čime se poboljšava kvalitet neposrednog zadovoljavanja potreba građana.

Član 6

U prostornim planovima Crne Gore i Prijestonice obezbjeđuje se usklađenost namjene i korišćenja prostora za rad organa i organizacija čije je sjedište u Prijestonici, kao i za predstavništva Država i međunarodnih organizacija.

Član 7

Pravno ili fizičko lice, kao vlasnik nepokretnosti koja se nalazi na području "Istorijskog jezgra" Cetinja, čije su granice utvrđene odlukom nadležnog organa lokalne samouprave (u daljem tekstu vlasnik nepokretnosti) koji namjerava da proda nepokretnost, dužan je istu ponuditi Prijestonici.

Priestonica će se o ponudi iz stava 1 ovog člana izjasniti najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja ponude.

U slučaju da Priestonica ne prihvati ponudu iz stava 1 ovog člana, vlasnik nepokretnosti ne može prodati nepokretnost drugom licu pod povoljnijim uslovima od uslova kojima je ponudio Priestonici.

Ugovor zaključen suprotno stavu 1 i 2 ovog člana ništavan je.

Član 8

Priestonica i organi Priestonice imaju pečat, u skladu sa zakonom.

Pored sadržine propisane zakonom, pečat sadrži i naziv Priestonice.

Član 9

Odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi primjenjuju se i na Priestonicu, ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

II - SIMBOLI PRIJESTONICE

Član 10

Priestonica ima simbole, u skladu sa zakonom.

Član 11

Priestonica ima praznik - dan Priestonice u skladu sa Statutom.

Način obilježavanja dana Priestonice utvrđuje se posebnom odlukom Skupštine Priestonice.

III - POSEBNE ODREDBE

Član 12

U Priestonici je rezidencija Predsjednika Crne Gore.

U Priestonici je sjedište Ustavnog suda Crne Gore.

U Priestonici je sjedište nadležnih državnih organa za vanjske poslove, poslove

nauke, poslove kulture, Univerziteta umjetnosti, Istorijskog instituta, Instituta za crnogorski jezik i književnost, Matice crnogorske i drugih institucija.

Član 13

U Prijestonici se održava prva sjednica redovnih zasijedanja Skupštine Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština).

Član 14

Diplomatsko - konzularna i druga predstavništva i međunarodne organizacije mogu imati sjedište u Prijestonici.

Član 15

Objekti od istorijskog i kulturnog značaja na teritoriji Prijestonice, u kojima svoje poslove vrše državni organi, koriste se na način i pod uslovima koje propiše Vlada.

Član 16

Licima koja imaju izuzetne zasluge za razvoj Prijestonice kao i licima koja su svojim stvaralačkim ostvarenjima doprinijela ugledu i afirmaciji Prijestonice, Skupština Prijestonice može dodijeliti zvanje počasnog građanina.

Uslovi, postupak i način dodjeljivanja zvanja počasnog građanina uređuju se Statutom Prijestonice.

Član 17

Priestonica ustanovljava javna priznanja za uspjehe koji doprinose razvoju i promovisanju interesa Prijestonice .

Javna priznanja Prijestonice su nagrada, povelja, medalja i pokroviteljstvo Prijestonice.

Javna priznanja se mogu dodjeljivati i stranim državljanima, prijateljskim gradovima i organizacijama drugih država.

Uslovi, postupak i način dodjeljivanja javnih priznanja iz stava 2 ovog člana uređuje se Statutom Prijestonice.

IV - ORGANIZACIJA PRIJESTONICE

Član 18

Organizacija i rad organa Prijestonice uređuje se Statutom i drugim propisima u skladu sa zakonom.

Član 19

Organi Prijestonice su Skupština Prijestonice i Gradonačelnik Prijestonice.

Član 20

Skupština Prijestonice je predstavnički organ građana Prijestonice.

Odbornike u Skupštini Prijestonice biraju građani na osnovu opšteg i jednakog biračkog prava na slobodnim i neposrednim izborima, u skladu sa zakonom.

Član 21

Predsjednika Skupštine Prijestonice bira Skupština Prijestonice iz reda odbornika.

Predsjednik Skupštine Prijestonice bira se većinom glasova ukupnog broja odbornika, u skladu sa zakonom.

Funkcija predsjednika Skupštine Prijestonice je po pravilu volonterska.

Mandat predsjednika Skupštine Prijestonice traje koliko i mandat Skupštine Prijestonice.

Član 22

Skupština Prijestonice ima sekretara.

Sekretara imenuje Skupština Prijestonice, na prijedlog predsjednika Skupštine Prijestonice, u skladu sa zakonom.

Član 23

Gradonačelnik Prijestonice je izvršni organ Prijestonice.

Gradonačelnika bira Skupština, iz reda odbornika na period od 4 godine, većinom glasova ukupnog broja odbornika, u skladu sa zakonom.

Član 24

Pored poslova utvrđenih zakonom za predsjednika opština, gradonačelnik Prijestonice obavlja i sljedeće poslove:

- Utvrđuje smjernice za ostvarivanje planova i programa razvoja Prijestonice.
- Utvrđuje godišnji program i namjenu sredstava obezbijedenih u skladu sa odredbom članom 37 stav 3 ovog Zakona.
- Prati sprovođenje programa razvoja i rada javnih službi čiji je osnivač Prijestonica i predlaže, odnosno preuzima mjere kojima se obezbjeđuju uslovi za njihovo funkcionisanje;
- Daje saglasnost na akt kojim se utvrđuje broj i struktura zaposlenih u javnim službama koji se finansiraju iz budžeta Prijestonice;
- Učestvuje u radu Vlade kada se raspravlja o pitanjima koja su od interesa za

razvoj Prijestonice;

- Vršiti i druge poslove utvrđene zakonom, Statutom Prijestonice i drugim aktima.

Član 25

Za vršenje poslova lokalne uprave obrazuju se organi uprave Prijestonice.

Organima uprave Prijestonice iz stava 1 ovog člana rukovodi gradonačelnik.

Član 26

Gradonačelnik Prijestonice predlaže Vladi projekte koji se odnose na ekonomske, socijalne, kulturne i druge oblasti od značaja za razvoj Prijestonice.

Član 27

Gradonačelnik Prijestonice imenuje predstavnika Prijestonice u organe upravljanja institucija sa sjedištem na Cetinju i javnih službi čiji je osnivač država.

Član 28

Gradonačelnik Prijestonice može imati jednog ili više zamjenika.

Zamjenika gradonačelnika Prijestonice imenuje i razrješava gradonačelnik Prijestonice uz saglasnost Skupštine. Zamjenik gradonačelnika Prijestonice zamjenjuje gradonačelnika Prijestonice u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti i vrši druge poslove koje mu gradonačelnik Prijestonice povjeri.

Mandat zamjenika gradonačelnika Prijestonice traje koliko i mandat gradonačelnika Prijestonice.

Član 29

Priestonica ima Senat.

Senat zauzima stavove, daje prijedloge i mišljenja državnim organima i organima Prijestonice o pitanjima značajnim za ekonomski, kulturni, istorijski, ekološki, turistički razvoj Prijestonice.

Na prijedlog gradonačelnika, Senat utvrđuje godišnje razvojne programe Prijestonice, koji se finansiraju iz Fonda za razvoj Prijestonice uz prethodno mišljenje Skupštine Prijestonice.

Senat raspoložuje sredstvima Fonda za razvojne aktivnosti Prijestonice, definisanim članom 37. stav 2. ovog Zakona.

Član 30

Senat Prijestonice čine:

- Predsjednik Crne Gore,
- Predsjednik Skupštine Crne Gore,
- Predsjednik Vlade Crne Gore,
- Predsjednik Vrhovnog suda,
- Predsjednik Ustavnog suda,
- Gradonačelnik Prijestonice Cetinje,
- Predsjednik Skupštine Prijestonice,
- Gradonačelnik Glavnog grada Podgorice,
- Predsjednik upravnog odbora Zajednice opština Crne Gore,
- predstavnik građana i
- predstavnik nevladinog sektora.

Član 31

Senatom predsjedava član Senata koji se bira na način i postupak utvrđen Statutom Senata.

Predstavnik građana u Senatu bira Skupština Prijestonice na način i postupak utvrđen Statutom Prijestonice.

Predstavnik nevladinog sektora u Senatu bira se na način i postupak utvrđen Statutom Prijestonice.

Predstavicima građana i nevladinog sektora mandat traje 2 godine.

Član 32

Senat ima Izvršni odbor kao izvršni organ Senata.

Predsjednik Izvršnog odbora Senata je gradonačelnik Prijestonice.

Način, postupak i izbor članova Izvršnog odbora i njegove nadležnosti utvrđuju se Statutom Senata Prijestonice.

Član 33

Sredstva za rad Senata obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

Stručne i administrativne poslove za potrebe Senata obavlja stručna služba Senata.

Senat donosi Statut i Poslovnik o radu, kojim se bliže uređuje način rada i odlučivanja kao i druga pitanja od značaja za rad Senata.

V - FINANSIRANJE PRIJESTONICE

Član 34

Na pitanja finansiranja Prijestonice primjenjuju se odredbe Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

Član 35

U skladu sa decentralizacijom i proširivanjem nadležnosti Prijestonice, obezbjeđuju se dodatni sopstveni prihodi za finansiranje poslova lokalne samouprave.

Član 36

U skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi država će iz svojih budžetskih sredstava finansirati vršenje prenesenih i povjerenih poslova Prijestonice.

Član 37

U cilju obezbjeđivanja finansijskih sredstava za razvojne aktivnosti Prijestonice formira se namjenski fond - Fond za razvoj Prijestonice (u daljem tekstu: Fond).

Sredstva Fonda čini 10% projektovane vrijednosti Kapitalnog budžeta Crne Gore za svaku budžetsku godinu.

Sredstva Fonda se obezbjeđuju iz doprinosa u visini od 0,2% na teret poslodavca koji obveznik osiguranja od nezaposlenosti obračunava na osnovicu koja se odnosi na taj doprinos.

Član 38

Sredstva fonda se mogu prikupljati i putem donacija i poklona.

VI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 39

Univerzitet umjetnosti iz člana 12, stav 3 ovog Zakona će se formirati u roku od 2 godine od stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 40

Odredba iz člana 37. stav 2. ovog zakona primjenjivace se počev od Budžeta Crne Gore za 2014. godinu zaključno sa Budžetom Crne Gore za 2020. godinu.

Obračun zarada zaposlenima u Crnoj Gori, uvećan za obavezni doprinos definisan članom 37, stav 3. ovog Zakona, primjenjuje se od 01.01.2014. godine.

Član 41

Statut, Poslovnik o radu, akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Senata i druga akta donijeće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 42

Odluka o imenovanju članova drugog saziva Senata Prijestonice ("Službeni list CG - opštinski propisi" br. 25/13 - ostaje na snazi do isteka mandata članovima imenovanim navedenom odlukom.

Član 43

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o Prijestonici (Službeni list CG broj 47/08)

Član 44

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona sadržan je u članu 16, tačka 4 i 5 Ustava Crne Gore kojima je predviđeno da se zakonom uređuje sistem lokalne samouprave i druga pitanja od interesa za Crnu Goru, kao i člana 82, stav 2 Ustava Crne Gore po kojem je u nadležnosti Skupštine Crne Gore da donosi zakone.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Sagledavanjem istorijskog, pravnog, sociološkog, kulturnog i nacionalnog položaja Prijestonice Cetinje u sistemu organizacije države Crne Gore, ukazala se potreba za izradom novog Zakona o Prijestonici. Ovim zakonom se želi unaprijediti status Prijestonice i njen aktuelni ekonomsko-socijalni položaj.

Neadekvatan statusni i ukupni pravni položaj Prijestonice Cetinje, bio je razlog za izradu Studije "Položaj Prijestonice Cetinje u sistemu lokalne samouprave u Crnoj Gori". Studija je identifikovala određeni broj nedostataka i problema, koji su, posmatrano sa aspekta njihovog karaktera, podijeljeni u 4 grupe i to:

- Neadekvatan položaj Prijestonice Cetinje u normativnom dijelu sistema lokalne samouprave u Crnoj Gori;
- Neadekvatan tretman Prijestonice u institucionalnom smislu;
- Nedovoljno predstavljanje i valorizacija crnogorskog kulturno-istorijskog, duhovnog i akademskog nasljeđa;
- Neadekvatan sistem planiranja i finansiranja razvojnih programa Prijestonice.

U tom kontekstu, a shodno preporukama Studije, ovim zakonom se definišu odredbe koje će doprinijeti normativnom i institucionalnom jačanju položaja Prijestonice, jačanju njenog fiskalnog kapaciteta kao i stvaranju uslova za dinamičniji ekonomsko-socijalni razvoj Prijestonice.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM

Normativno jačanje položaja Prijestonice

Imajući u vidu značaj i važnost Cetinja koje je imalo kroz crnogorsku istoriju, ukazana je potreba da se njegova statusna pozicija u sistemu države dodatno ojača. To se, prije svega, može postići kroz jasno definisanje državno-pravnog položaja Prijestonice, definisanje pravnog (funkcionalnog) statusa Prijestonice Cetinje, normativno redefinisavanje strukture i uloge Senata Prijestonice, normativno jačanje uloge gradonačelnika Prijestonice

u aktivnostima Vlade Crne Gore, veći stepen decentralizacije poslova koji su od neposrednog interesa za građane Cetinja i jačanje učešća predstavnika Prijestonice u organima upravljanja državnih javnih službi koje imaju svoje sjedište na Cetinju.

Ovim zakonom se, po prvi put, posebno i jasno određuje državno-pravni položaj Prijestonice, pa se u tom smislu Prijestonica definiše kao grad svih građana Crne Gore. Cetinje kao Prijestonica, nije lokalna zajednica samo građana Cetinja, već zbog svoje specifičnosti - svih građana Crne Gore.

Nadalje, imajući u vidu viševjekovnu istoriju Crne Gore, Cetinje, kao njeno državno i političko sjedište, bilo je nosilac i svih aktivnosti u oblasti prosvjete i nauke. S toga, cijeneći navedene činjenice ukazala se potreba za dodatnim jačanjem Cetinja kao naučnog centra Crne Gore – što mu nesumnjivo i pripada. U tom smislu, u dijelu definisanja pravnog statusa, predloženo je rješenje kojim se definiše da je “Cetinje kulturni, istorijski, naučni i duhovni centar Crne Gore i jedinica lokalne samouprave sa posebnim statusom.”.

Takođe, budući da bi Prijestonicu trebalo tretirati sa posebnom pažnjom, jer ona ima izuzetan značaj u sistemu organizacije države, ovim zakonom se redefiniše struktura i uloga Senata Prijestonice. U tom pogledu, predloženo je da struktura Senata bude u smislu zakonskog određivanja članova Senata od najviših nosilaca državnih funkcija, lokalnih funkcionera, akademskih institucija, nacionalne asocijacije lokalne samouprave, kao i od predstavnika građana i civilnog sektora Cetinja. S obzirom na to da se Zakonom predlaže i novi način finansiranja Prijestonice kroz Fond za razvoj Prijestonice, kojim će upravljati Senat, dobio je jednu potpuno novu ulogu i status. To je bio razlog za njegovo redefinisavanje – kako u pogledu strukture i sastava tako i u pogledu nadležnosti.

Institucionalno jačanje Prijestonice

Preseljenje važnih državnih institucija jedna je od ključnih aktivnosti koja Cetinju treba da povрати status i značaj kakav zaslužuje. Analizirajući istorijski aspekt, ali isto tako i trenutne kapacitete (smještajne, ljudske i druge) jednog broja institucija, predloženo je preseljenje sjedišta nadležnih državnih organa za vanjske poslove, poslove nauke, poslove kulture, Univerziteta umjetnosti, Istorijskog instituta, Instituta za crnogorski jezik i književnost, Matice crnogorske i drugih institucija.

Jačanje fiskalnog kapaciteta Prijestonice

U cilju obezbjeđenja finansijskih sredstava za razvojne aktivnosti Prijestonice, zakonom je predloženo formiranje namjenskog fonda - Fonda za razvoj Prijestonice, u kojem bi se prikupljala sredstva za razvojne aktivnosti Cetinja. Sredstva Fonda formirala bi se iz Kapitalnog budžeta Crne Gore, u visini od 10% njegove projektovane vrijednosti za svaku budžetsku godinu, u periodu od 2014-2020. Godine, kao i od sredstava Fonda

prikupljenih iz obračuna bruto zarada zaposlenim u Crnoj Gori, uvođenje obaveznog doprinosa za Prijesticu, koji bi padao na teret poslodavca.

Shodno tome definisana je visina doprinosa na nivou od 0.2% neto zarade, što bi značilo da u prosjeku svaki zaposleni građanin, odnosno njegov poslodavac, doprinosi sa 1 euro mjesečno, čime bi se omogućila realizacija razvojnih programa u crnogorskoj Prijestonici, namjenjenih svim građanima Crne Gore. U takvoj konstalaciji odnosa, Prijestonica bi od sredstava iz ovog programa obezbijedila potpuno besplatan pristup svim institucijama kulturnog i istorijskog nasljeđa koje se nalaze u na Cetinju (Dvorac Kralja Nikole, Biljarda, Etnografski muzej, Narodni muzej i dr.), i to svim građanima Crne Gore.

Takođe, implementacija programa podrazumijevala bi i obezbjeđivanje besplatnog pristupa svih građana Crne Gore nacionalnim parkovima na teritoriji Prijestonice (N.P.“Lovćen” i N.P.“Skadarsko jezero”), kao i druge besplatne sadržaje koje će Prijesticu učiniti gradom čiju će pripadnost osjećati svi građani Crne Gore.

Pored navedenog, sredstva u Fondu bi se prikupljala i iz drugih, zakonom propisanih izvora, kao što su sredstva od donacija, poklona itd.

IV. PROCJENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Za izvršenje ovog zakona nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva za 2013. Godinu.

V. POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Nije potrebno usaglašavati unutrašnje propise sa ovim zakonom.

